

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата медичних наук, доцента ЗВО кафедри хірургії №1 з курсом урології ВНМУ ім. М.І. Пирогова Форманчука Андрія Миколайовича на дисертаційну роботу аспіранта кафедри хірургії №1 з курсом урології ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Довганя Ігоря Ігоровича на тему:

«Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомії та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів», що подана до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.169 при Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова, яка створена відповідно до наказу ректора ЗВО ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 74 від 01 травня 2026 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова протокол № 10 від 30 квітня 2026 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. СТУПІНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ОБРАНОЇ ТЕМИ.

Доброякісна гіперплазія простати (ДГП) поширене захворювання у чоловіків старшої вікової групи в Україні. В структурі госпіталізацій в

урологічні стаціонари ДГП займає третє місце після сечокам'яної хвороби та неспецифічних запальних захворювань і за кількістю прооперованих пацієнтів займає 15-30 % від оперативних втручань. В Україні виконують до 16000 операцій з приводу доброякісної гіперплазії.

Залобкова простатектомія є більш складної у технічному аспекті виконання, в порівнянні із черезміхуровою, але має ряд переваг. Тому, залобкову простатектомію виконують в не багатьох урологічних стаціонарах України. Крім того, на сьогодні відсутні порівняльні результати хірургічного лікування доброякісної гіперплазії, простати великих розмірів черезміхуровим та залобковим доступами.

Серед урологічних та хірургічних питань значне місце посідають симультанні операції з приводу доброякісної гіперплазії простати та пахвинної грижі. За даними літератури, як вітчизняної так і закордонної пахвинну грижу виявляють у 3-25 % хворих, яким виконують хірургічні втручання з приводу доброякісної гіперплазії простати, а у 7-21 % хворих після простатектомії виникають пахвинні грижі.

А тому можливість одномоментної симультанної операції при пахвинній грижі при виконанні простатектомії є надзвичайно важливим питанням урології і абдомінальної хірургії.

В закордонній і вітчизняній літературі виявлена невелика кількість робіт, у яких автори виконують симультанну передочеревинну герніопластику одночасно із черезміхуровою чи залобковою простатектомією.

Тому, на даний час залишаються невирішеними питання вибору виду оперативного втручання з симультанною герніопластиком. Відсутні результати визначення мікробного пейзажу рани у пацієнтів, які перенесли симультанну передочеревинну герніопластику та черезміхурову та залобкову простатектомії. Відсутні безпосередні та віддалені результати порівняння хірургічного лікування доброякісної гіперплазії простати

великих розмірів черезміхуровим та залобковим доступами та одночасно виконані симультанні операції. Не вивчена уродинаміка та якість життя хворих після симультанної передочеревинної герніопластики та одномоментної черезміхурової і залобкової простатектомії.

Таким чином, дисертаційна робота Довганя Ігоря Ігоровича «Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомій та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів», безумовно, має наукову новизну, є своєчасною та актуальною, оскільки спрямована на вирішення завдання покращення результатів хірургічного лікування пацієнтів із поширеними захворюваннями в хірургії та урології: доброякісною гіперплазією простати та пахвинною грижею.

2. ОЦІНКА НАУКОВОГО РІВНЯ ДИСЕРТАЦІЇ І НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА.

Дисертаційна робота Довганя І.І. виконана на високому доказовому рівні. Дисертація складається з анотації, вступу, огляду літератури, розділу матеріали та методи дослідження, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення отриманих результатів, висновків, списку використаних літературних джерел. Всі опубліковані автором наукові публікації відображають суть даного дослідження та мають гарно висвітлені результати у своїх висновках. Автор має 27 друкованих праць по темі дослідження, із них 6 – у фахових виданнях, 1 – у виданні, яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. 7 наукових праць опубліковано у матеріалах науково-практичних конференцій у вигляді тез

доповідей , 4 - отримано свідоцтва на реєстрацію авторського права на науковий твір, 2 нововведення, видано 2 посібники.

Список використаних літературних джерел включає 317 публікацій, включає 194 джерел кирилицею та – 113 джерел латиницею та додатки.

Наукова робота подана як закінчене наукове дослідження, яке присвячене підвищенню ефективності хірургічного лікування пацієнтів шляхом виконання черезміхурової, залобкової простатектомії та симультанних операцій.

В анотації українською та англійською мовами стисло викладені основні положення дисертаційної роботи, зазначені її наукова новизна, практичне значення та вказані ключові слова.

Загалом дисертація складається з типових розділів та відповідає вимогам до подання наукових робіт.

3. НОВИЗНА ПРЕДСТАВЛЕНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА/АБО ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕНИХ ЗДОБУВАЧЕМ ДОСЛІДЖЕНЬ, ПОВНОТА ВИКЛАДУ В ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЯХ.

Наукова новизна дослідження полягає в удосконаленні методики одномоментної черезміхурової та залобкової простатектомії у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів. Також удосконалено методику відкритої симультанної передочеревинної герніопластики з використанням сітчастого імплантата у хворих на доброякісну гіперплазію простати. Вперше досліджено особливості мікробного пейзажу рани у пацієнтів, які перенесли симультанну передочеревинну герніопластику та одномоментну черезміхурову та залобкову простатектомії.

Вперше розроблено методику видалення дивертикулу сечового міхура при залобковій прстатектомії. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на

науковий твір №109797 від 25.11.21р

Удосконалено методику гемостазу та профілактику стриктури шийки сечового міхура при черезміхуровій простатектомії у хворих із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на науковий твір №110260 від 13.12.21р.

Вперше розроблено методику видалення каменя вічка сечоводу при одномоментній залобковій простатектомії. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на науковий твір № 111441 від 22 січня 2022р.

Удосконалено методику передочеревинної герніопластики сітчастим імплантом у хворих на пахвинну і стегову грижу. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на твір № 122781, дата реєстрації 10.01.2024 р.

Встановлені та оцінені ранні та віддалені результати одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомій, а також симультанних операцій.

Вперше оцінено акт сечовипускання та якість життя хворих після симультанної одномоментної залобкової простатектомії та передочеревинної герніопластики.

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати системний підхід до виконання одномоментної залобкової, черезміхурової простатектомії та симультанної передочеревинної пластики пахвинних гриж із застосуванням сітчастого імплантата.

Таким чином, наукова робота Довганя І.І. має новизну представлених теоретичних та клінічних результатів проведених здобувачем досліджень, має повноту викладу в опублікованих працях, висновки та практичні рекомендації для практикуючих спеціалістів.

4. НАУКОВА ОБҐРУНТОВАНІСТЬ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, НАУКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ, ВИСНОВКІВ І РЕКОМЕНДАЦІЙ, СФОРМУЛЬОВАНИХ У ДИСЕРТАЦІЇ.

Проведені автором дослідження науково обґрунтовують системний підхід до виконання одномоментної залобкової простатектомії та симультанної передочевинної пластики пахвинних гриж із застосуванням сітчастого імпланта. Методи дослідження, які автор використав у роботі відповідають поставленим завданням. Аналіз літератури базується на аналізі великої кількості джерел провідної сучасної літератури (222 посилань). Отримані результати дисертації сформовані внаслідок застосування сучасних методів обстеження та лікування 317 хворих на доброякісну гіперплазію простати, які оперовані в урологічному відділенні Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова і достатні для вирішення поставлених задач дослідження. Статистичний аналіз отриманих даних проведений коректно, відповідає дизайну дослідження і дозволяє використовувати результати дослідження у подальшому обговоренні. Висновки, наукові положення та рекомендації, сформовані автором є достовірними та дозволяють рекомендувати запропоновану методику до широкого застосування в хірургії та урології.

5. РІВЕНЬ ВИКОНАННЯ ПОСТАВЛЕНОГО НАУКОВОГО ЗАВДАННЯ, ОВОЛОДІННЯ ЗДОБУВАЧЕМ МЕТОДОЛОГІЄЮ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

У даній науковій праці відмічено високий рівень виконання поставленого наукового завдання завдяки використаним сучасним і високоінформативним методам досліджень. Варто відмітити високий рівень оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Застосовувались наступні методи дослідження об'єктивне обстеження із пальцевим ректальним дослідженням простати, дослідження органів заочеревинного простору та пахвинного каналу до та під час операції, лабораторні та біохімічні методи дослідження, бактеріологічні, гістологічні, рентгенологічні, уродинамічні та ендоскопічні методи дослідження, метод ультразвукової та комп'ютерної томографічної діагностики, метод визначення кількісної та якісної оцінки ускладнень, статистична обробка отриманих результатів, виконання аналізу сечі; оцінка сумарної функції нирок за даними креатиніну (сечовини) крові; визначення рівня простатспецифічного антигену (ПСА); урофлоуметрія з визначенням максимальної об'ємної швидкості потоку сечі (у планових хворих), екскреторна урографія, уретероцистоскопія, визначення залишкової сечі та щоденник сечовипускань (у планових хворих), визначили сумарний бал IPSS та якість життя, мікробіологічні методи дослідження з дренажів та сечового катетера, морфологічне дослідження видалених гіперплазованих вузлів простати,

Статистичну обробку отриманих даних проводили з використанням методів варіаційної статистики. Достовірність відмінності визначали з використання t – критерію Стьюдента та U - критерію Мана Уїтні. Для проведення статистичних розрахунків було використано інтегральну систему STATISTICA® 5.5 (StatSoft®Snc, USA), ліцензія за номером AXXR910A374605FA

Кількість хворих достатня для достовірного статистичного аналізу результатів обстежень та формулювання висновків.

Таким чином, для проведення досліджень, даної наукової роботи були застосовані сучасні клінічні, лабораторні та інструментальні методи, що повністю відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень.

6. ТЕОРЕТИЧНЕ І ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Дисертаційна робота відкриває нові можливості симультанного хірургічного лікування хворих на доброякісну гіперплазію простати та пахвинну грижу шляхом удосконалення методики черезміхурової, залобкової простатектомії та симультанної передочеревинної герніопластики. Сформульовано практичні рекомендації щодо обстеження та відбору пацієнтів для симультанної залобкової простатектомії, черезміхурової та передочеревинної герніопластики. Удосконалена методика гемостаза та профілактика стриктури шийки сечового міхура при черезміхуровій простатектомії у хворих із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів. Розроблено методику видалення дивертикулу сечового міхура при залобковій простатектомії. Вперше розроблено методику видалення каменя вічка сечоводу при одномоментній залобковій простатектомії.

Таким чином, одномоментні залобкова та черезміхурова простатектомії, одномоментні залобкова і черезміхурова простатектомії із симультанними передочеревинними пахвинними герніопластиками є ефективними хірургічними втручаннями з відновлення акту сечовипускання у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів (більше 80 мл), а також у поєднанні із пахвинною грижею.

Таким чином, дослідження, які проведені дисертантом, є значущими та сучасними для медичної науки.

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ В ПРАКТИЦІ.

Результати досліджень, що отримав дисертант в процесі їх клінічного

впровадження свідчать про високу ефективність запропонованих діагностичних і лікувальних методик, які будуть сприяти покращенню лікуванню пацієнтів з ДГП. Все це дає підстави рекомендувати до застосування у практику запропоновані методи трансцервікальної, залобкової та симультанних оперативних втручань при доброякісній гіперплазії передміхурової залози у спеціалізованих урологічних відділеннях, а також для впровадження у навчальний процес для студентів вищих медичних закладів, і лікарів системи післядипломної підготовки.

8. ВІДСУТНІСТЬ (НАЯВНІСТЬ) ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Ознак порушення академічної доброчесності дисертантом Довганем Ігорем Ігоровичем не виявлено. За результатами перевірки тексту дисертації програмою «StrikePlagiarism.com» не виявлено ознак плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальсифікації даних. Рівень оригінальності тексту дисертації склав 86,18% Виявлені окремі співпадиння з висловами у власних публікаціях, термінами, посиланнями на літературу та загальноновживаними фразами.

9. ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ЩОДО ДИСЕРТАЦІЇ ТА ЇЇ ВІДПОВІДНІСТЬ ВСТАНОВЛЕНИМ ВИМОГАМ.

Дисертація Довганя Ігора Ігоровича на тему: «Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомій та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» є

завершеною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених особисто здобувачем досліджень щодо вирішення науково-практичної задачі, яка полягає у покращенні результатів хірургічного лікування хворих на доброякісну гіперплазію простати та пахвинну грижу шляхом удосконалення методики черезміхурової, залобкової простатектомій та симультанної передочеревинної герніопластики.

За актуальністю, обсягом та змістом проведених досліджень, достовірністю та науковою новизною отриманих результатів, обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у періодичних наукових виданнях, дисертація повною мірою відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р. та № 507 від 3 травня 2024 р. і оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та рекомендується до проведення публічного захисту з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент:

к. мед. н., доцент ЗВО кафедри

хірургії №1 з курсом урології

Вінницького національного

медичного університету

ім. М.І. Пирогова _____

Андрій ФОРМАНЧУК